

SKUM Three small circular icons representing different aspects of the SKUM program.

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA IZOBRAŽEVANJE,
ZNANOST IN ŠPORT

RDEČA KAPICA UMETNIŠKA IZKUŠNJA

likovno ustvarjanje po motivu pravljice: Rdeča kapica, brata Grimm

november 2018 – marec 2019

Vrtec Ljutomer

Ustvarjalci:

Vrtec Ljutomer

skupina otrok starih 4 - 5let

Simona Kosi in Ingrid Štefančič, vzgojiteljici

Ksenja Žuman, ravnateljica

Umetnica: Katja Bednarik Sudec

Kulturna ustanova: Galerija Murska Sobota, Splošna knjižnica Ljutomer

Strokovna podpora: Darja Štirn, Petra Štirn Janota, Robi Kroflič

UL FF in Zavod PETIDA

KURIKULARNO PODROČJE: **UMETNOST** –likovna umetnost

- Spodbujanje radovednosti in veselja do umetniških dejavnosti, umetnosti in različnosti.
- Razvijanje ustvarjalnosti in vztrajnosti pri umetniških dejavnostih.

MEDPODROČNE POVEZAVE: Jezik, narava, gibanje

- Poslušanje, razumevanje in doživljanje jezika
- Odkrivanje, spoznavanje narave in živih bitij, njihova okolja in sebe kot enega izmed njih
- Omogočanje in spodbujanje gibalne dejavnosti otrok

Izobraževalni cilji:

- spodbujanje komunikacije v javnem prostoru (v galeriji, v igralnici)

Vzgojni cilji na ravni posameznega otroka

- Sproščenost
- Lažje izražanje mnenj
- Zaupanje vase.
- Obiskanje umetniških prireditev

Vzgojni cilji na ravni skupine

- Medsebojno poslušanje
- Medsebojno sodelovanje,
- Pogovarjanje o določeni temi

UPORABLJENI DIDAKTIČNI PRISTOPI:

Za opazovanje likovnih del:

- Več čutni pristop vodstev v galeriji/ več čutni pristop k spoznavanju likovnih del (preplet vseh treh pristopov: Fort – Da Spiel (*po Freudu*) Katja B. Sudec, Avtobiografski pristop snovanja (*po Rancierju*), Jovana Komnenić, Chinesischer Korb, Heiderose Hildebrand)
- Uporaba asociativne metode Chinesischer Korb, Heiderose Hildebrand
- za spodbujanje govora o likovnih delih.
- Tek kot metoda spoznavanj likovnih del. Performativna reakcija: (preplet vseh treh pristopov: Fort – Da Spiel (*po Freudu*) Katja B. Sudec, Avtobiografski pristop snovanja (*po Rancierju*), Jovana Komnenić, Chinesischer Korb, Heiderose Hildebrand)
- Glas kot metoda spoznavanja likovnih de. Performativna reakcija: (preplet vseh treh pristopov: Fort – Da Spiel (*po Freudu*) Katja B. Sudec, Avtobiografski pristop snovanja (*po Rancierju*), Jovana Komnenić, Chinesischer Korb, Heiderose Hildebrand)

Za ustvarjanje:

- Ustvarjanje preko vmesnika „pravljica“ za lažjo vživljanje v kreativno-ustvarjalni proces.
- Poustvarjanje kot ustvarjalna metoda, spodbujanje kreativnosti.
- Akcijsko ustvarjanje: impresionistično ustvarjanje kolaža na slikovno površino brez vnaprejšnjega načrta/ brez skice/ „skica“ je ponotranjeno doživljanje, pravljice in izpeljank iz nje v realni svet, obisk galerije, predhodno ustvarjanje (najprej se prične ustvarjati podlaga).
- Umetnikove reakcije: *risba* (pobarvanka – primer slabe prakse? test).
- Spodbujanje soustvarjalnega procesa.
- Raziskovanje razpona soustvarjalnega procesa.

1. Korak: **OBČUTLJIVOST**

Iskanje pravljice in poustvarjanje

Izbor pravljice Rdeča kapica

Obnavljanje zgodbe z didaktično kocko

Obisk knjižnice, prebiranje pravljice

Ogledali smo si predstavo Rdeča kapica, katera jim je bila zelo všeč in so jo hoteli gledati večkrat. Po ogledu predstave smo se pogovarjali o likih v zgodbi in jih narisali.

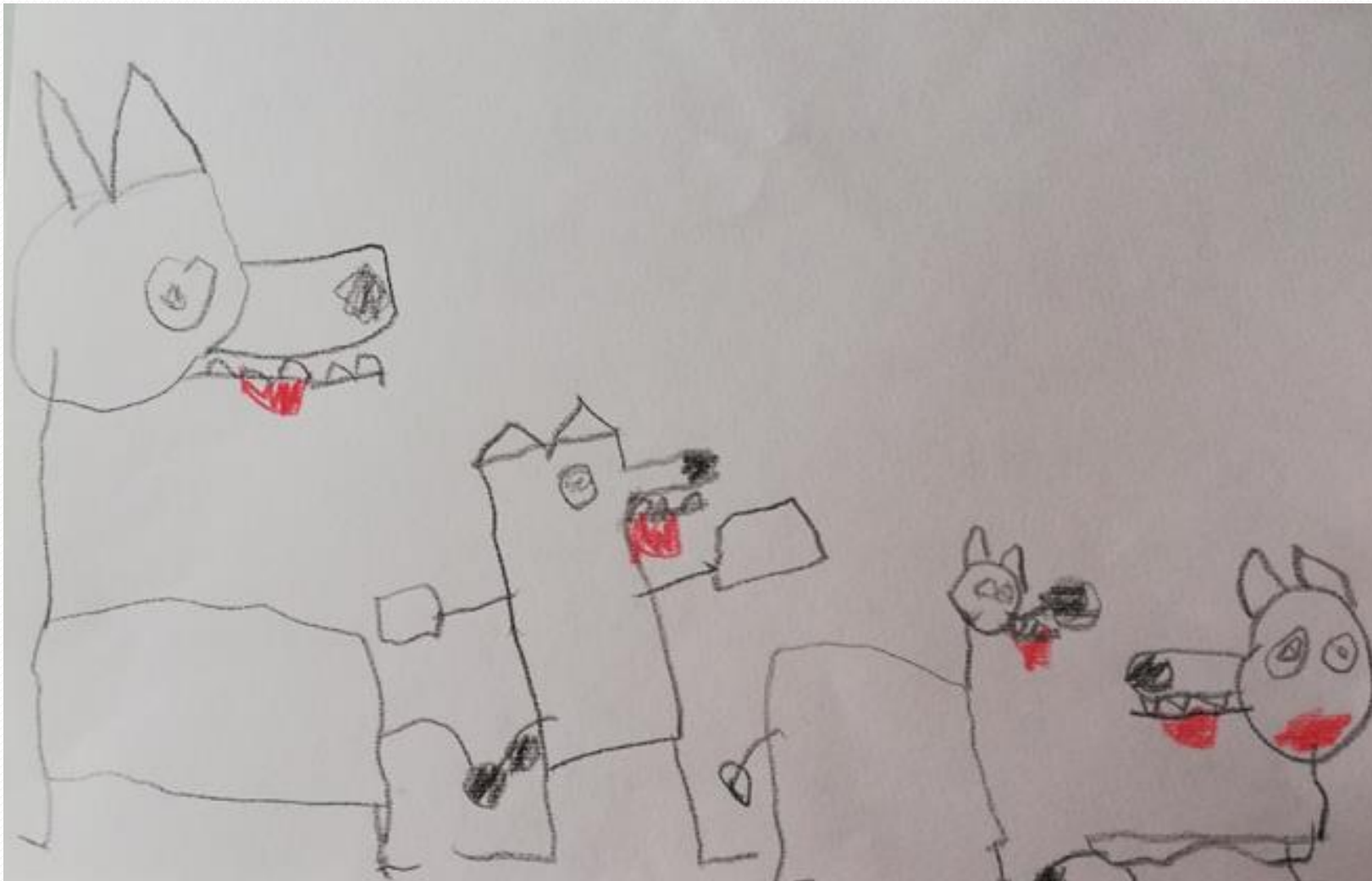

Avtor: Neža Kristina Z.; Naslov dela: Volk; Tehnika: risanje s flomastri

Komentar: želim si, da volk ne bi bil strašen, ampak prijazen. Da ne bi požrl Rdeče Kapice, babice in da ne bi bil tak glasen.

Avtor: Eva K. Naslov dela: Rdeča kapica; Tehnika: risanje s flomastri
Komentar: narisala sem babico, volka, Rdečo kapico in njeno mamo.

Avtor: Jurij A. ; Naslov dela: Volčja družina; Tehnika: risanje s flomastri
Komentar: ati, mama in dva mala volkeca.

2. korak: **SEZNANJANJE, OSMISLITEV**

**Kdo je Rdeč kapica, kaj ima v košari, kaj najde na sprehodu,
kaj bi mi dali v košaro, kam bi odšli na sprehod...**

RAZISKOVANJE

Na travniku in gozdu smo iskali in fotografirali cvetlice

Iskanje in primerjanje najdenih cvetlic v Mali enciklopediji

Primerjanje fotografiranih cvetlic s slikami iz revij, enciklopedije...

Mi na sprehodu... Gibalno uprizorjanje gibanja cvetlic.

Zbiranje in pogovor o dobrotah v košari, ki jo je rdeča kapica nesla k babici

Komentarji otrok ob vprašanju »Zakaj bomo nesli k babici naše dobrote«:

- Da bo ozdravela
- Nesli ji bomo vitamine.
- Prinesel sem ji kuki, da se bo posladkala.
- Jaz sem ji prinesel jajčka, da jih bo spekel lovec.
- Da se bo okrepčala, pa ka nede tak hitro umrla.

3. korak: DIALOŠKOST

S košaro dobrot v galerijo kjer srečamo Rdečo kapico na sliki...

Galerija Murska Sobota

priprava metodologije vodstev: Katja Bednarik Sudec; izvedba vodstev: Jelka Geder, Irma Brodnjak

Pozdrav

Spodbujanje asociativnega govora z jedmi iz košare

Buča na sliki - bučna semena

Franc Mesarič, Brez naslova, 1999, akril,
platno, 90 x 70 cm

Asociativni govor

Poskušanje različnih semen: sončnična semena, lanena semena, sezam

Franc Mesarič, Brez naslova I, 2014
akril, platno, 119,7 x 150 cm

Vmesno gibanje po galeriji

Prihod Rdeče kapice

Nadaljevanje ogleda z Rdečo kapico/ umetnico
(otroci jo spontano učijo kako gledati slike, poizkušati, tipati, govoriti)

Tipanje „morja“ – eden od motivov na razstavljenih slikah

Franc Mesarič, Kopalci, 2010, akril, platno,
147,5 x 141 cm

Ogled slik „Rdeča kapica I – IV“
iz galerijske zbirke;
avtorica: Katja Bednarik Sudec
Akterka na sliki: deklica Karla, 7 let, s svojim muckom (volkcem)

Predstavitev
slike

Piknik v galeriji, preoblačenje v Rdečo kapico

Sledil je „tek po galeriji“

- Test metode ogleda s tekom in primerjava „Koliko slik in kaj opazim, ko tečem in kaj in koliko vidim, ko grem počasi, še počasneje, ... ?
- Sprostitev za otroke ter hkrati motivacija – dovoljenje igrivosti; upoštevanje telesa in želje po gibanju, ...

Komentar: s to metodo je priporočljivo ogled pričeti, saj ima drugačen učinek kot na koncu: nevsiljivo nam pojasni, da je za natančno opazovanje bolje hoditi, gledati počasi/ ali pa jo izpeljemo, ko opazimo upad koncentracije

Tek

Ogled slike s „krikom“
OZ.
uporaba glasu za
opazovanje likovnih del

Slovo

4. Korak: USTVARJALNOST

Poustvarjanje doživetega

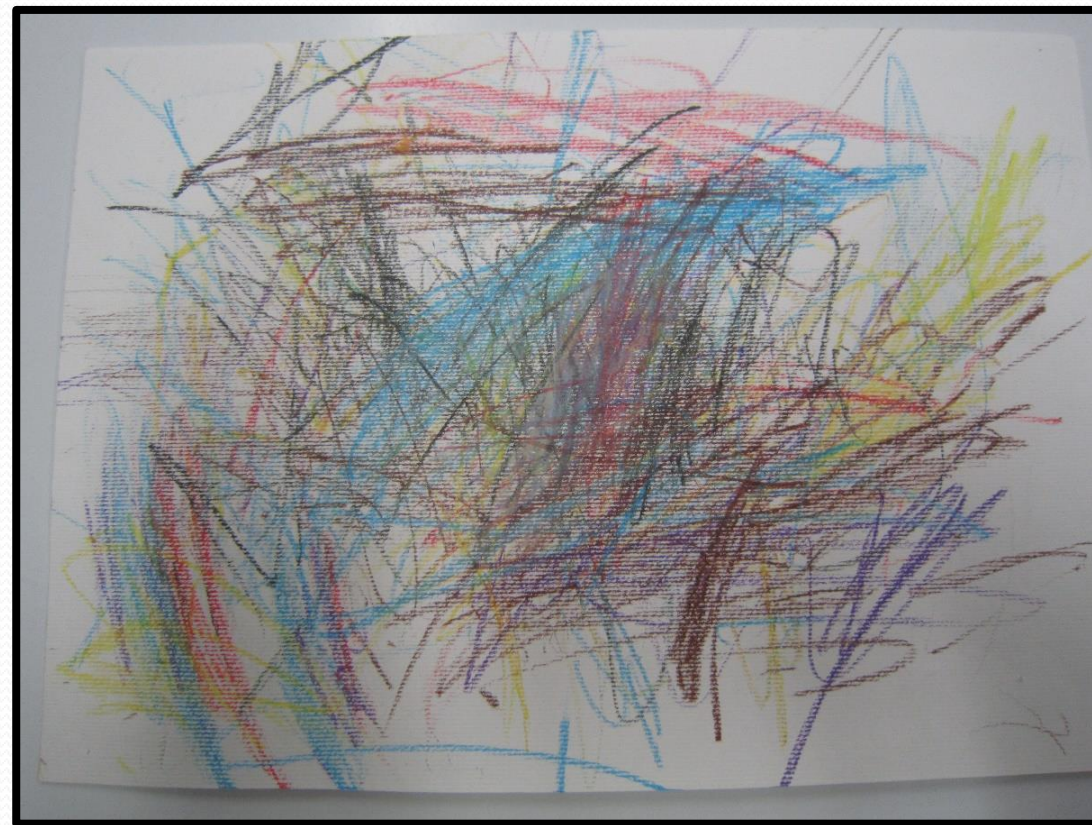
Naš travnik in na njem Rdeča kapica

Poustvarjanje teka

Avtor: Nino B.; Naslov dela: tek v galeriji; Tehnika: risanje z barvicami

Komentar otroka: **Narisal sem kako smo hitro tekli v galeriji**

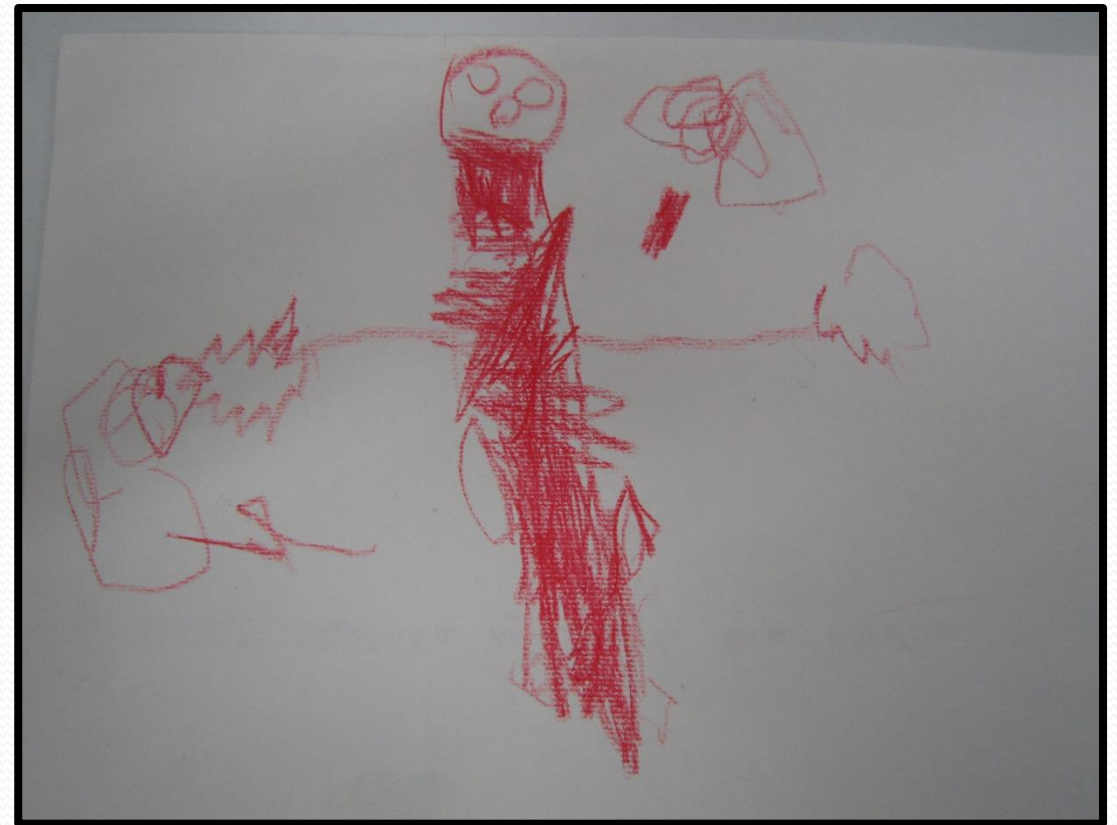

Poustvarjanje krika

Avtor: Gabriel K.; Naslov dela: avtoportret umetnika;
Tehnika: risanje z barvicami

Komentar otroka: **Stric na sliki, v rokah drži kladivo**
In ne vem kak se temu reče (srp)

Poustvarjane ogleda slik Rdeča kapica

Avtor: Eva S.;

Naslov dela: Galerija in babica;

Tehnika: risanje z barvicami

Komentar otroka: **Slike v galeriji, polno jih je bilo, pa babica**

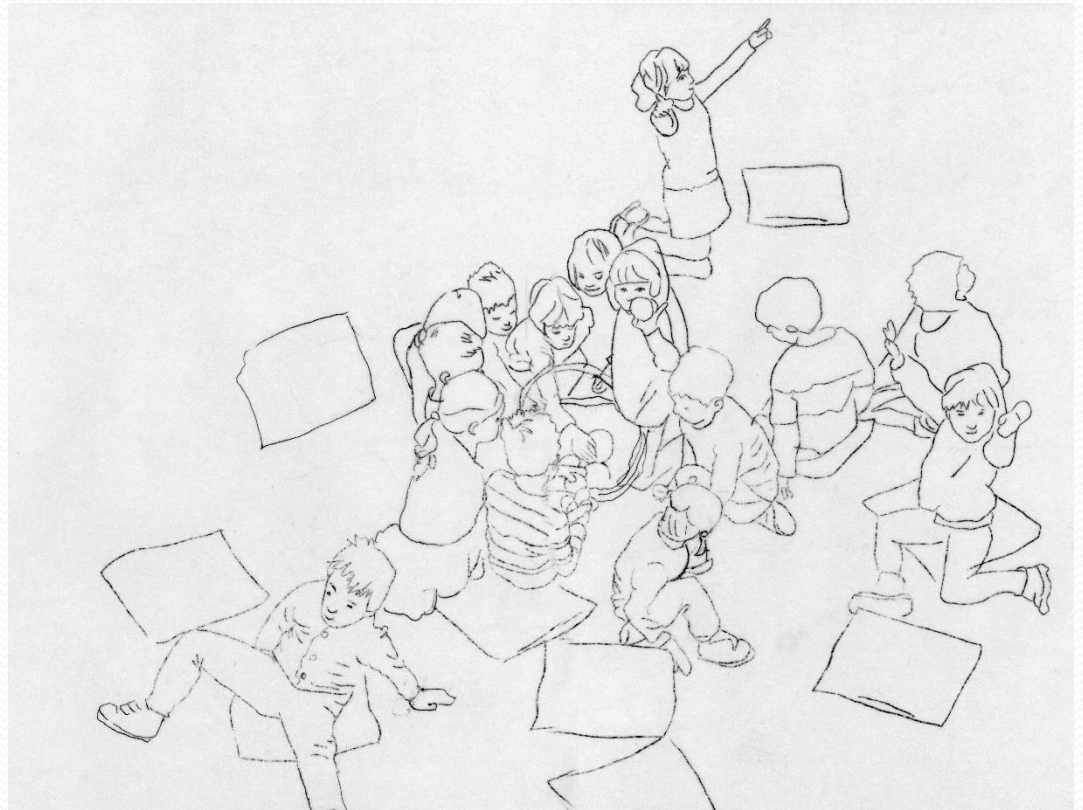
Umetniški predlog

- Priprava risbe po fotografiji iz galerije/ možnost uporabe kot pobarvanka, motiv za slikanje, itd, ...
- Poustvarjanje 14 dni po ogledu: dopolnjevanje risbe kot pobarvanke
- Stimulativnejše nadaljevanje predvideno (odvisno od razvoja ustvarjalnega dela)

Foto gradivo

Risba

Reakcija otrok

Otroci dodajajo lik mucke, ki so jo videli na Mesarovičevem delu, kakor tudi na slikah z motivom rdeče kapice

Refleksija:

Komentar umetnice:

Predlog pobarvanke kot primer „slabe prakse“ za spodbujanje likovne ustvarjalnosti – otrokom se s šablonami vzame kreativni potencial; tudi, če gre za njihovo podobo in poizkus obujanja spomina ter spodbujanje vživljanja/ vživljanje poteka ponotranjeno, brez potrebe potenciranja zunanje podobe.

Komentar vzgojitelja:

Pobarvanka otrokom ni bila všeč, saj je bila preveč obširna, na njej je bilo preveč detajlov. Otroci so se naveličali in so želeli prehajati v drugo dejavnost. Le dve deklici sta pobarvanko pobarvale do konca.

Če otroci dobijo motiv pobarvanke, ki si jo sami izberejo, pa zelo radi barvajo. Menim, da pobarvanka res ni neka ustvarjalnost, vendar ima druge prednosti v razvoju otroka (natančnost, vztrajnost in sprostitvev).

USTVARJANJE TRAVNIKA V IGRALNICI

Izdelali smo rožice iz papirja, blaga. Izrezali pa smo tudi tiste, ki smo jih fotografirali v gozdu. Otroci so bili zelo dolgo motivirani za delo. Vsak dan smo ustvarjali zelo dolgo časa.

Ustvarjalni kotiček Večgeneracijskega centra Ljutomer, ki je v bližini vrtca; tam nas je pričakala umetnica.

Ustvarjanje podlage/travnika z vnaprej pripravljenim ali kupljenim materialom, lepljenje, kolaž, ...

Izrezali smo sliko Rdeče kapice

Izdelali obris na filc in ga izrezali

1.

Otroci so umestili Rdečo kapico na travnik

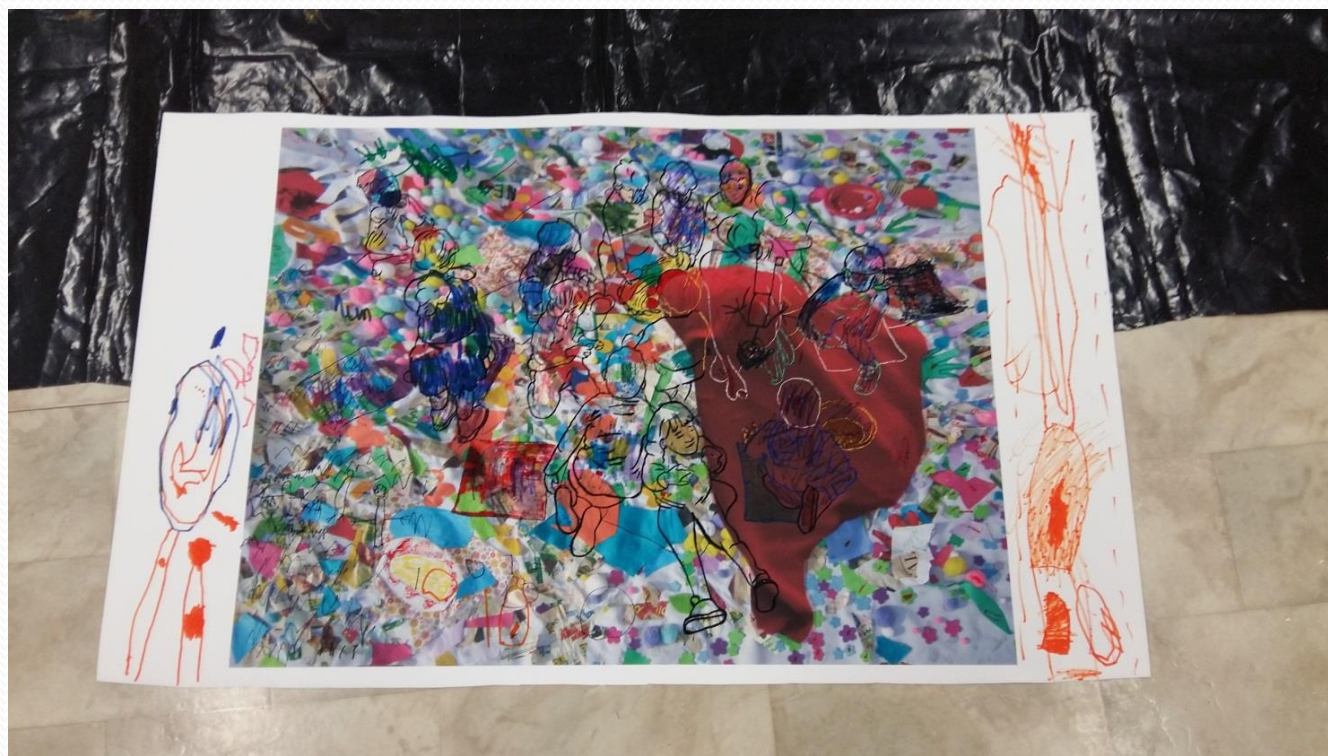
Ob tem smo se pogovarjali o pogledu od daleč, o impresiji travnika Z Rdečo kapico oz. občutku, ki nam ga daje tako velika količina nalepljenih detajlov... o obliki, ki doda bistveno“vsebino“; o velikosti oblike in kompoziciji.

2.

Umetnica po fazi skupinskega ustvarjanje podlage, na printe pofotografirane podlag nariše enako risbo kot jim je že bila ponujena sprintana na papir v formi pobarvanje, saj jo “piknik z Rdečo kapico v galeriji“ nagovarja k nadaljnji reakciji

- otroci tokrat reagirajo z večjo radostjo, ali zato ker je risba večja, ali zato ker je risba narejena na njihovo podlago

- ob tem na straneh platna narišejo jasnejše figure; eden izmed otrok pa na skupinsko risbo skupine otrok na pikniku reagira z risbo svoje družine

Družbeni angažma

Razstava likovnih del: »Pravljična pohajkovanja pike, črte in oblike« v galeriji Ante Trstenjaka Ljutomer

Prireditelj je vodila umetnica Katja Sudec, ki je na kratko predstavila projekt SKUM, skupine otrok in njihova dela.

Na prizorišče je povabila otroke, ki so se posedli na preprogo, zraven košar z dobrotami. Naša skupina je prinesla košaro s sestavinam, ki jih je Rdeča kapica nesla k babici. Ob spodbudah umetnice Katje so otroci uprizarjali piko, črto in ploskev. Bilo jim je zabavno.

Po uradni otvoritvi so otroci pokazali likovna dela staršem. Z velikim zanimanjem so prehajali od slike do slike, komunicirali se veselili njihovega uspeha in iz njihovih obrazov je bilo videti, da so ponosni na svoje otroke.

ODZIV STARŠEV

Komentar mamice: ta razstava pa je bila vrhunsko pripravljena in izvedena. Res nisem pričakovala tega. Pa kakšne slike ste naredili. Res vsaka vam čast.

Zapis mamice, ki sem ga dobila po mailu:

Z veliko mero radovednosti sem odšla na otvoritev razstave otrok, ki so vse leto ustvarjali v okviru SKUM-a z gospo Katjo in vzgojiteljicami, kajti sin je več mesecev z zelo velikim navdušenjem pripovedoval o umetnici Katji, Rdeči kapici, volku in dogodivščinah ob obiskih galerij v Murski Soboti ter Ljutomeru. Ob ogledu umetnin kar nisem mogla verjeti, da kaj takega lahko nastane izpod rok otrok, hkrati pa se zavedam, da so razstavljena dela skupek znanja, načrtovanja, zavzetosti in ustvarjalnosti umetnice ter strokovnih delavk vrtca. Hvaležna sem za te otrokom nepozabne izkušnje.

Na koncu je sledila pogostitev.

S tem so otroci spoznali, da so tudi oni lahko soustvarjalci takšne pomembne razstave. Na to so bili zelo ponosni. Pozitivne informacije pa smo dobili s strani staršev.

Literatura:

- Cremer, Claudia u. a.: Fenster zur Kunst. Ideen für kreative Museumsbesuche. Berlin/Milow 1996.
- Hildebrand, Heiderose (Hg.): Theoretische Grundlagenarbeit im Bereich der personal- und zeitintensiven Bildungsarbeit in Museen und Ausstellungen. Studie im Auftrag des Bundesministeriums für Wissenschaft, Verkehr und Kunst. Wien 1996.
- Hildebrand, Heiderose: Was ist am Chinesischen Korb chinesisch? Eine gute Frage. In: Kunst+Unterricht, H. 253/2001, S. 11–12.
- Internationale Gesellschaft der Bildenden Künste, IGBK, Bonn (Hg.): Kunst lehren? Künstlerische Kompetenz und kunstpädagogische Prozesse – Neue subjektorientierte Ansätze in der Kunst und Kunstpädagogik in Deutschland und Europa. Stuttgart 1998.
- Schreiber, Ursula: Kindermuseen in Deutschland. Grundlagen, Konzepte, Praxisformen. Unna 1998.
- Seumel, Ines: Assoziative Rezeptionsverfahren. In: Kunst+Unterricht, H. 253/2001, S. 4–10.
- Wyrobnik, Irit: Das Kunstmuseum als pädagogische Herausforderung. Annäherungen an moderne und zeitgenössische Kunst mit Kindern. Frankfurt/Berlin/Bern u. a. 2000.

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA IZOBRAŽEVANJE,
ZNANOST IN ŠPORT

Dokumentacijsko gradivo projekta

Razvijanje sporazumevalnih zmožnosti s kulturno-umetnostno vzgojo

Šolsko leto 2018/19